

DECIZIE

26 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Vera Macinskaia
Ion Vîlcov

examinând recursul declarat de către Marcel Vicol

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Marcel Vicol împotriva lui Dumitru Crețu, cu privire la încasarea datoriei, plății de arendă și a dobânzii de întârziere

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2014, prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea apelului în termen și restituită cererea de apel depusă de către Marcel Vicol ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare a apelului

constată:

La 27 februarie 2013, Marcel Vicol a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dumitru Crețu cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 22 august 2008, Gheorghe Vicol i-a transmis lui Dumitru Crețu, în baza procurii autentificate la notarul public Aurel Șindrilă, automobilul de model Mercedes 210 D, cu număr de înmatriculare CNV 280, anul producerii 1994, caroserie WDB6014621P344166, care-i aparținea la acel moment lui Valeriu Cornescu, la preț de 3000 euro, fapt confirmat prin recipisa întocmită de Dumitru Crețu, prin care acesta s-a obligat să-i achite prețul pentru automobil în rate după cum urmează: zilnic Dumitru Crețu trebuia să achite lui Gheorghe Crețu 200 lei, în calitate de plată pentru folosirea automobilului până la achitarea totală, la data de 17 august 2008 urma să-i transmită 500 euro, iar restul în mărime de 2500 euro urmau a fi achitate până la 10 septembrie 2008. Tot la această dată, urmau a fi perfectate actele ce ar transmite dreptul de proprietate de la Valeriu Cornescu lui Dumitru Crețu. Din motive necunoscute Dumitru Crețu nu și-a onorat obligațiunile contractuale, dar a preluat automobilul în posesie.

La 09 februarie 2010, Dumitru Crețu a întocmit o nouă recipisă prin care și-a recunoscut datoria. Toto atunci Dumitru Crețu a fost informat despre faptul că titlul de proprietate asupra automobilului Mercedes 210D cu număr de înmatriculare C HV 280, anul producerii 1994, caroserie WDB6014621P344166 a fost trecut de la Valeriu Cornescu la Marcel Vicol și au fost schimbate numărul de înmatriculare din C HV 280 în C LI 777 (certificatul de înmatriculare se păstrează la pârât) care a și preluat creanța lui Gheorghe Vicol.

Indică reclamantul că la data e 05 mai 2011, a aflat că automobilul de model Mercedes 2010D cu număr de înmatriculare C LI 777, anul producerii 1994, caroserie WDB6014621P344166 a suportat un accident.

Menționează că în vederea soluționării extrajudiciare a litigiului, de nenumărate ori prin apeluri telefonice a solicitat rambursarea sumei, iar la 30 aprilie 2011, Marcel Vicol i-a expediat scrisoare prealabilă prin care i-a solicitat rambursarea datoriei, însă nu a primit nici un răspuns din partea acestuia.

Ulterior, la 04 iulie 2011, Marcel Vicol din nou i-a expediat pârâtului scrisoare prin care a solicitat rambursarea datoriei în termen de 10 zile, care însă la fel a rămas fără răspuns.

Făcând referire la prevederile art. 514 Cod civil, reclamantul consideră că obligația de plată este demonstrată și recunoscută de către pârât prin întocmirea recipisei din 11 august 2008 și ulterior prin recipisa din 09 februarie 2010 și ca urmare Dumitru Crețu este obligat să plătească prețul deplin al automobilului care a fost transmis în mărime de 3000 euro precum și plata în mărime de 200 lei zilnic pentru fiecare zi de folosință.

Vicol Marcel, este de opinia că Dumitru Crețu nu s-a conformat prevederilor art. 572 Cod civil care prevede condițiile generale de executare a obligațiilor.

Totodată Marcel Vicol menționează că dat fiind faptul că legislația civilă prevede posibilitatea încasării dobânzii de întârziere pentru obligațiile pecuniare neexecutate în termen, solicită și încasarea de la pârât și a dobânzii de întârziere pentru toată perioada restantă în conformitate cu prevederile art. 619 alin. (1), (2) Cod civil.

Astfel, indică că datoria lui Dumitru Crețu față de dânsul, la data de 04 februarie 2013, constituia 3000 euro ca plată pentru automobil și plata în mărime de 200 lei pentru fiecare zi de folosire a automobilului până la ziua accidentului adică 1003 zile, calculat după formula $200 \text{ lei} \times 1003 \text{ zile} = 200600 \text{ lei}$, precum și dobânda de întârziere în mărime de 2227 euro, calculată pentru prețul total al automobilului ca urmare suma totală a datoriei constituind 5227 euro și 200600 lei.

Solicită Marcel Vicol încasarea din contul lui Dumitru Crețu în beneficiul lui Marcel Vicol a sumei de 5227 euro și 200600 lei, care include datoria în mărime de 3000 euro și 200600 lei, precum și dobânda de întârziere în mărime de 2227 euro, precum și încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu examinarea litigiului dat.

Prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 01 august 2013 acțiunea a fost respinsă. Totodată, a fost încasat de la Marcel Vicol taxa de stat în folosul statului în mărime de 8040 lei.

La 01 octombrie 2013, Marcel Vicol a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea în beneficiul apelantului Marcel Vicol, de la Dumitru Crețu a datoriei în sumă de 3000 euro și a dobânzii de întârziere în mărime de 2227 euro, precum și a plății pentru folosirea automobilului în sumă de 192600 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2014, a fost respins demersul apelantului Marcel Vicol cu privire la repunerea în termen a apelului. Apelantului i-a fost restituită cererea de apel, declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Ialoveni din 01 august 2013, cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 19 februarie 2014, Marcel Vicol a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2014, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2014, cu soluționarea cererii privind repunerea apelului în termen.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat că deoarece dânsul a fost plecat peste hotarele țării, în legătură cu desfășurarea serviciului său, a aflat despre hotărârea primei instanțe din 01 august 2013, abia la 11 septembrie 2013, fapt confirmat prin semnătura acestuia la momentul primirii hotărârii.

Indică că până la data respectivă, apelantul s-a aflat în imposibilitate de a se adresa instanței de judecată pentru a face cunoștință cu hotărârea emisă.

Consideră că apelantul și-a exercitat dreptul de repunere în termen, în conformitate cu normele legale și anume de împlinirea termenului de 30 zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Menționează că situația materială grea, l-a determinat să plece în mod de urgență peste hotarele țării, astfel că nici nu a avut posibilitatea să afle că a fost emisă o hotărâre pe cauza respectivă și deci, să ia legătura cu reprezentantul său, pentru a discuta despre soarta dosarului în cauză.

Susține recurentul că respingerea cererii de repunere în termen, provoacă atingere normelor internaționale și anume art. 6, pct. 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 10 din Declarația universală a drepturilor omului, precum și art. 14 pct. 1 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice. La fel indică că la caz se încalcă și prevederile privind accesul liber la justiție, care în conformitate cu art. 5 CPC.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat, la 19 februarie 2014, în termen recursul împotriva încheierii din 13 februarie 2014.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin încheierea din 13 februarie 2014, Curtea de Apel Chișinău a dispus respingerea cererii de repunere în termen a apelului depus de către Marcel Vicol împotriva hotărârii Judecătoriei Ialoveni din 01 august 2013, restituindu-i apelantului cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare a apelului.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depusă în afara termenului legal, iar

apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs reține că concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Marcel Vicol în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului sunt justificate.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 al. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Ialoveni, prin care a fost respinsă acțiunea lui Marcel Vicol împotriva lui Dumitru Crețu cu privire încasarea datoriei, plății de arendă și a dobânzii de întârziere, a fost emis și pronunțat la 01 august 2013.

Prin urmare, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea de la 02 august 2013, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 01 septembrie 2013, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului.

În conformitate cu art. 113 al. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Contrar normelor procedurale enunțate, Marcel Vicol a depus cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Ialoveni din 01 august 2013 numai la 01 octombrie 2013, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Este de remarcat că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, corect a respins cererea cu privire la repunerea apelului în termen.

Aceasta deoarece Marcel Vicol, odată cu solicitarea repunerii apelului în termen, nu a făcut, prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Or, afirmația recurentului precum că a luat cunoștință cu hotărârea motivată abia la 11 septembrie 2013, deoarece situația materială grea l-a determinat să plece în mod de urgență peste hotarele țării, astfel că nici nu a avut posibilitatea să cunoască despre emiterea hotărârii pe cauza respectivă și să ia legătura cu reprezentantul său, pentru a discuta despre soarta dosarului în cauză, nu poate fi reținută de către instanța de recurs ca temei justificativ de repunere în termen a apelului, acestea având un caracter declarativ.

Mai mult că din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din 01 august 2013 (f. d 77), rezultă că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțată în prezență reprezentantului lui Marcel Vicol – avocatului Cristina Albu, care acționa în baza mandatului nr. 0234675 (f. d. 68) și care la 01 august 2013 a primit copia dispozitivului hotărârii din 01 august 2013, fapt confirmat prin semnătura ultimei (f. d. 79).

Iar conform art. 75 alin. (4) CPC actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în

care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

De altfel, art. 362 alin. (1) CPC prevede expres că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, fără careva excepții.

Pe cale de consecință instanța de recurs relevă că în speță, este incontestabil dovedit că Marcel Vicol a avut la cunoștință despre existența și examinarea prezentului litigiu în instanța de judecată, prin urmare ultimul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt, însă, ignorat de acesta, ce a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescris la depunerea apelului.

În această ordine de idei, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Prin urmare, instanța de recurs consideră ca fundamentată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii lui Marcel Vicol cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea cererii de apel, declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Ialoveni din 01 august 2013, cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către Marcel Vicol.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Marcel Vicol împotriva lui Dumitru Crețu, cu privire la încasarea datoriei, plății de arendă și a dobânzii de întârziere
Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Vera Macinskaia

Ion Vîlcov